N°. 264. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 26 en die van het Bijblad alleen f 16.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 6 EN MAANDAG 7 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 3den November 1859, n°. 48, heeft Z. M. goedgevonden, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw den heer *N. Trakranen*, benoemd president der factory van de Nederlandsche Handelmaatschappij te Batavia, laatstelijk mede-directeur dier maatschappij.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 4den November 1859, n°. 61, goedgevonden:

bij het wapen der infanterie te benoemen:

bij het 2de regement, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant jhr. *F. P. O. Sickinghe*, van het regement grenadiers en jagers;

bij het 8ste regement, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant *G. T. W. Vygh*, van het 1ste regement infanterie;

te bepalen, dat bovengenoemde kapitein *Vygh* in dezen zijnen nieuwen rang zal gedetacheerd blijven bij de normaal-schietschool.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Naar de berigten van de *Indépendance Belge* had het Fransche gouvernement eergisteren, den 3den dezer, nog geene officiele kennisgeving ontvangen van Engelands toetreding tot zijn voorstel om een congres ter regeling van Italie's zaken te houden, ofschoon het nagenoeg zeker was dat het congres, waar dan ook, zou gehouden worden en dat Engeland, hetzij met of zonder bedingen, eenen vertegenwoordiger derwaarts zou zenden.

— Een berigtgever wiens mededeelingen eenig gezag hebben, de Parijsche correspondent der Londensche *Morning Post*, zegt in een schrijven van den 1sten dezer: » Lord John Russell heeft gisteren of eergisteren aan het Fransche gouvernement eene gewigtige depêche gerigt, aanwijzende op welke voorwaarden het Britsche kabinet gelastigden naar het voorgestelde congres ter behandeling en afdoening der praeliminairen van Villafranca zou willen zenden. Deze voorwaarden zijn van zulk eenen aard, dat zij door het Engelsche volk en door alle vrienden van Italie goedgekeurd zullen worden. Het Fransche gouvernement zal denkelijk den inhoud der depêche aan het Weener kabinet mededeelen. Indien Oostenrijk werkelijk gezind is om in Italie eene nieuwe staatkunde aan te nemen, dan is er niets wat hetzelve belet op de voorgestelde voorwaarden met Engeland en Sardinie in overleg te treden. Althans zal nu blijken, of de door Keizer Frans Joseph aan Keizer Napoleon gedane beloften opregt gemeend waren of niet. In allen gevalle zullen er, wanneer men het over de grondslagen van het te houden congres volkomen eens geworden is, nog eenige dagen moeten verloopen voor dat de zamenkomst van een congres officieel wordt aangekondigd.

» De brief van Keizer Napoleon aan Koning Victor Emanuel, waarin de grondslagen voor de beraadslaging van het congres voorgesteld worden, is geschreven om ter kennis des publieks te komen. Het Oostenrijksche gouvernement schijnt te wenschen dat de persoonlijke inzigten van Keizer Napoleon algemeen bekend worden. Uit dien hoofde werd de Koning door den Keizer der Franschen uitgenoodigd om het schrijven openbaar te maken.

» Ik heb heden uit Italie berigt ontvangen omtrent den indruk, dien 's Keizers brief te Turyn en elders gemaakt heeft. Uit al het mij bekend gewordene is op te maken dat Victor Emanuel, de heldhartige verdediger van Italie's onafhankelijkheid, nu de hem aangeboden souvereiniteit over Toscana, Modena en Parma zal aannemen en zijnen oudsten zoon als regent of stedehouder aan het hoofd van het bestuur dier landen zal plaatsen, onder voorbehoud van het regt der groote mogendheden om deze beschikking te bekrachtigen of te verwerpen. Dit schijnt thans de eenige uitweg uit de moeijelijkheden te zijn, daar het denkbeeld van herstelling der vorige orde van zaken de gemoederen in Midden-Italie in zulk eene gisting brengt dat er iets moet worden gedaan om de rust in stand te houden. Het is een bedenkelijke staat van zaken en een beslissend tijdsgewricht. De krijgsmagt van Garibaldi groeit dagelijks aan, en onder haar heerscht een geest van verzet, dien de diplomatie niet anders dan met moeite in bedwang zal kunnen houden. Het is voor de Italianen van het uiterste belang, de openbare orde in hun midden in stand te houden, daar hunne vijanden thans geene andere hoop meer hebben, dan dat rustverstoringen een voorwendsel voor gewapende tusschenkomst zullen opleveren."

De Parijsche berigtgever der Londensche *Times* schrijft in eenen brief van den 2den dezer: » De Koning van Sardinie heeft dezer dagen een onderhoud met den generaal Garibaldi gehad. Hetgeen daarvan verhaald wordt luidt niet geruststellend. Naar men zegt, verklaarde Garibaldi ronduit, dat Italie verraden was, en dat hij zich zelven aan het hoofd der revolutionaire beweging zou plaatsen; waarop de Koning moet gezegd hebben, te hopen dat er geene zulke dwaasheden zouden gepleegd worden, dewijl hij zich daartegen des noods gewapender hand zou verzetten.

» Op nieuw wordt verzekerd dat het Fransche gouvernement van zijnen gezant te Rome gunstige depêches heeft ontvangen, en dat de Heilige Vader verklaard heeft al de door Keizer Napoleon aanbevolen hervormingen te zullen bewilligen, zoodra de oproerige bevolking der Romagna zich weder aan het wettige gezag zou hebben onderworpen, hetgeen zijns oordeels niet kan uitblijven wanneer de uitgeweken vorsten van Midden-Italie teruggekeerd zullen zijn."

Naar een berigt van de *Indépendance Belge* verklaarde de Koning in het bedoelde onderhoud, dat hij door de te Villafranca en te Zürich gemaakte bepalingen belet werd iets tot vervulling van de wenschen der Romagna te doen, maar dat hij aan de bevolking dier landstreek en aan hare leiders volle vrijheid liet om naar eigen goedvinden en op eigen verantwoordelijkheid te handelen.

Zeker is het, naar de jongste berigten uit Turyn, dat twee Sardinische ambtenaren, de eenige welke nog de voorloopige regering der Romagna ten dienste stonden, dezer dagen door hun gouvernement uitgenoodigd zijn om die landstreek te verlaten.

— Naar een berigt van de *Indépendance Belge* zouden de door den Paus toegezegde hervormingen hoofdzakelijk van administrativen aard zijn, en bestaan in vermeerdering van het aantal ambtenaren van den leekenstand, uitbreiding van de vrijheid der gemeenten om hare eigene zaken zelve te besturen, verbetering van het regtswezen en herziening van zekere wetten en verorderingen van vroegeren tijd.

FRANKRIJK.

Het Fransche gouvernement heeft tegen den heer de Montalembert eene regtsvervolging ingesteld wegens het bekende geschrift, waarin hij het wereldlijke gezag van den Paus verdedigd en de handelwijze van Keizer Napoleon in de zaak der Romagna hevig berispt heeft. Het misdrijf, hetwelk hem ten laste wordt gelegd, is poging om het gouvernement bij de bevolking in haat en minachting te brengen. Niet alleen te Parijs maar ook in de provincien heeft de politie de exemplaren der afzonderlijke uitgave van dat geschrift in beslag genomen.

— Volgens een particulier berigt uit Algiers van den 1sten dezer hebben de Beni-Snassen, de Moorsche volksstam tegen welken de krijgsbedrijven der Fransche expeditie in de eerste plaats gerigt waren, zich reeds aan de eischen der Franschen onderworpen en op zeer harde voorwaarden vrede gemaakt. De andere stammen, welke zich aan de schending van het Algerijnsche grondgebied hadden schuldig gemaakt, worden nu vervolgd.

SPANJE.

Volgens berigten uit Afrika, door de Parijsche *Patrie* medegedeeld, is de staat van oorlog tusschen Spanje en Marocco met 28 October formeel begonnen en is er in de nabijheid der Spaansche vesting Ceuta reeds een gevecht voorgevallen.

— De Madridsche dagbladen van 28 October jl. berigten dat de aartsbisschop van Tarragona en die van Burgos en de bisschop van Barcelona openbare gebeden voor den Paus en voor het herstel van het pauselijke gezag in de Romagna hebben uitgeschreven, en dat ook door andere Spaansche praelaten herderlijke brieven van dezelfde strekking zouden worden uitgevaardigd.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Weenen, door de *Preussische Zeitung* medegedeeld, was de Oostenrijksche minister van finantien, de heer von Bruck, door voorvallen die in den laatsten tijd bijzonder de aandacht getrokken hebben, bewogen geworden om zijne portefeuille neder te leggen. Den 30sten October had hij zich naar den Keizer begeven ten einde zijn verzoek om ontslag in te dienen, hetwelk de Keizer echter geweigerd had aan te nemen. » Zijne Majesteit, zegt het berigt, herinnerde den minister dat Hij zelf immers tot alle gewigtige maatregelen vooraf Zijne toestemming gegeven had; dat de tegenwoordige regering eene zeer bezwaarde nalatenschap aanvaard had, en dat er tot herstel van een in finantieel opzigt zoo langen tijd slecht beheerd staatsligchaam groote krachtsinspanning en somwijlen zelfs schijnbaar niet gewettigde maatregelen noodig waren. Daardoor moest hij zich echter niet laten afschrikken; en de Keizer eindigde met het verzoek dat de heer von Bruck in zijnen vaderlandlievenden ijver niet verflaauwen mogt juist op een tijdstip waarop de Keizer hem het minst kon missen."

Omtrent de instelling eener commissie van contrôle, waarvan in telegraphische tijdingen reeds gewaagd is, meldt dezelfde berigtgever: » De commissie voor de staatsschulden werd in 1817 door Keizer Frans ingesteld om het oppertoezigt en de contrôle uit te oefenen over het geheele finantiele beheer van den staat. Zij bestond tot in 1829, echter alleen

in naam; want de bureaukratie, wier alleenheersching zij moest beperken, wist hare werking altijd te belemmeren. Thans, na verloop van 30 jaren, wil de heer von Bruck haar in een nieuwen vorm herstellen. Welk eenen ruimeren werkkring en verhoogden invloed hij haar wil toekennen, blijkt reeds uit de bestanddeelen waaruit zij naar zijn plan zamengesteld moet worden. Zij zal namelijk bestaan uit leden, vrijelijk gekozen door de kamers van koophandel, de corporatien, de bank, de hooge geregtshoven en de hooge rekenkamer. Het op die wijze gevormde ligchaam zal het toezigt hebben over het finantiele beheer in zijn geheelen omvang; het zal, na naauwkeurig onderzoek, op bepaalde tijden openlijk rekenschap afleggen; niet op zoodanige wijze dat door kunstmatige zamenvoeging en verwarring van cijfers de juiste staat van zaken verbloemd wordt, maar met stipte inachtneming van waarheid en goede trouw."

BELGIE.

Koning Leopold heeft zich, sedert hij van zijne reis naar Frankrijk en Zwitserland teruggekomen is, nog niet in het publiek vertoond. Naar gemeld wordt is Zijne Majesteit steeds ongesteld, en zal uit dien hoofde de zitting der wetgevende kamers van Belgie, welke in de volgende week moet aanvangen, zonder troonrede geopend worden.

— Al de bisschoppen van Belgie hebben verklaringen tot handhaving van 's Pausen wereldlijk gezag uitgevaardigd. De bisschop van Namen zegt in zijn daartoe strekkend mandement: » Ons streven moet zijn dat de stedehouder van Christus in het onverkorte bezit blijve van de middelen om vrij en onafhankelijk in de behoeften van het bestuur der Christelijke Kerk te voorzien. Er is geene zaak van meer gewigt, geen heiliger belang denkbaar."

TURKIJE.

Blijkens berigten uit Konstantinopel van 26 October jl. was de nieuwe groot-vesier bezig, krachtige maatregelen tot opbeuring van 's lands finantien te nemen. Hij heeft, naar gemeld wordt, een plan van eene gedwongen geldleening ontworpen en bij den ministerraad in beraadslaging gebragt; volgens hetzelve zou iedere stad des rijks verpligt zijn eene bepaalde som gelds tegen genot van rente aan de schatkist voor te schieten. Verder zou hij den Sultan voorstellen, de jaarwedde van alle ambtenaren van hoogeren rang met twintig per cent te verminderen.

Omer Pascha, de beroemde veldheer van het Turksche leger, is niet alleen afgezet als gouverneur-generaal van Bagdad, maar tevens naar Kharpoot, een stadje in Kurdistan, gebannen. De reden is, dat hij, naar hem te laste gelegd wordt, zich ten koste der onder zijn bevel staande krijgsmagt heeft trachten te verrijken, en dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan knevelarijen, waardoor het gezag van den Sultan afbreuk kon lijden.

CHINA EN JAPAN.

Het Parijsche blad *le Pays* zegt: » Wij hebben brieven uit China, loopende tot 12 September jl. Zij betreffen vooral de bewegingen van ons eskader. Er waren toen uit Japan tijdingen van vrij bedenkelijken aard ontvangen, en onze vlootvoogd had gemeend onverwijld een oorlogsschip, de stoomkorvet *Duchayla*, naar Nagasaki te moeten zenden. Dit schip is belast met eene bijzondere zending; het zal de onderscheidene havens van de Japansche kust, welke voor de Europeanen opengesteld zijn, bezoeken om er de Fransche vlag te vertoonen. De Japansche regering scheen ongezind te zijn om de hoofdbepalingen der met de buitenlanders gesloten verdragen na te leven. Evenwel dacht men niet, dat het noodig zou zijn dwangmaatregelen jegens haar te nemen.

» De scheepskapitein Daboville, de bevelhebber der Fransche krijgsmagt te Canton, had krachtige maatregelen genomen tot beteugeling van de kwaadwilligheid van het dweepzieke gedeelte der bevolking, hetwelk door de tijding van de aan den Peiho voorgevallen gebeurtenissen in groote opgewondenheid was geraakt. Die maatregelen hebben eene goede uitwerking gehad, en de rust is te Canton niet gestoord geworden.

» Het meerendeel van het Fransche eskader bevond zich in de wateren van Cochinchina of in de golf van Pe-tschili, waarin de Peiho uitstroomt. Van het laatst genoemde punt is bij den Franschen en den Engelschen vlootvoogd berigt ontvangen dat er door de Chinezen ijverig aan de werken tot verdediging der rivier gearbeid werd. Het geschut, waarmede de forten van Takou, aan den mond van den Peiho, gewapend zijn, is vermeerderd, en er zijn voor die forten nieuwe batterijen op de hoogte van den waterspiegel aangelegd, zoodat de vijand, welke die forten mogt willen naderen, reeds op eenen afstand aan het geschutvuur bloot staat. Deze wel beraamde aanstalten toonen dat de Chinezen ten aanzien van de genie en artillerie niet geheel onkundig zijn.

» Ook hebben de Chinezen op eenen achter de forten gelegen heuvel eenen kleinen tempel ter eere van de godheid der overwinning opgerigt. Tot inwijding van dezen tempel zijn groote vreugdevuren ontstoken, wier schijnsel verscheiden nachten achtereen de omstreek verlichtte. Niettegenstaande deze demonstratien zijn de officiele betrekkingen tusschen de Engelschen en Franschen en de Chinesche overheden regelmatig voortgezet."

NASCHRIFT.

PARIJS 5 November. De *Moniteur* behelst eene depêche van den generaal de Martimprey, den opperbevelhebber der krijgsmagt in Algerie, aan den minister van oorlog, gedagteekend in het legerkamp te Ain Tacouralt den 30sten October, en het volgende inhoudende: » De Beni-Snassen hebben zich onderworpen, geven gijzelaars en betalen schatting. Scheik Mimoun, de vorst van het gebergte, is zelf gekomen om de door ons voorgeschreven voorwaarden aan te nemen en voor derzelver vervulling in te staan. Binnen vier dagen zal ik te Ouschda, vervolgens in de vlakte van Angad en in de landstreek Zekhar, aan de helling van het gebergte, de zaken in orde brengen."

LONDEN, 5 November. De *Morning Post* bevestigt het berigt dat Engeland eenen vertegenwoordiger naar het te houden congres zal zenden, maar voegt daarbij, dat de vooraf te bepalen punten nog niet in de bijzonderheden geregeld zijn.

Volgens berigt uit Malta van den 1sten dezer zijn twee stoomlinieschepen van het Engelsche eskader naar Ancona gezonden.

FRANKFURT, 5 November. Denemarken heeft aan de commissie van den Bondsdag eene mededeeling betrekkelijk de zaak van Holstein's constitutie gedaan.

Wegens de feesten tot viering der honderdste verjaring van Schiller's geboorte is de eerstvolgende zitting van den Bondsdag tot den 12den dezer uitgesteld.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 5den November* 1859.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van h[illegible] is de algemeene beraadslaging over het wets-ontwerp houdende [illegible]krachtiging van eenige artikelen der verleende concessien voor den aan[illegible]leg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen voortgezet, nadat de commissie voor de verzoekschriften rapport had uitgebragt over adressen met dat wets-ontwerp in verband staande. De heeren de Poorter, Kien, van Heukelom en Zylker hebben het woord gevoerd.

Aan de Vergadering is medegedeeld:

1°. dat door de afdeelingen tot rapporteurs zijn benoemd voor de wetsontwerpen:

a. tot wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1859, de heeren: van der Veen, van Hoëvell, van Reede van Oudtshoorn, Westerhoff en Kien;

b. betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst de heeren: Heemskerk, ter Bruggen Hugenholtz, van Foreest, Delprat [illegible] van Akerlaken;

c. houdende vaststelling der begrooting van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1860 de heeren: van der Veen, Bo[illegible] Reinders, Westerhoff en Idzerda;

2°. dat het eindverslag gereed is over het wets-ontwerp houdende regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1857. De beraadslaging over dit wets-ontwerp zal nader worden bepaald.

Volgens opgave van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen, over de maand October jl., op nieuwe rekening ontvangen aan suikeraccijns, in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *zestien duizend acht honderd vier en vijftig gulden twee en zestig en een halven cent* (f 16,854.62½).

Zijner Majesteits schroefstoomschip de *Citadel van Antwerpen*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee G. P. J. Mossel, is den 2den dezer ter reede Duins geankerd en zal te Sheerness steenkolen innemen, alsmede de geringe schade herstellen, die hetzelve gedurende de laat[illegible] plaats gehad hebbende stormen heeft bekomen.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
4	BOVEN-RHIJN.	*Keulen,*	+ 38 28	+ 2.43	8 ure	0.65	»
4	WAAL.	*Nijmegen,*	+ 7.78	+ 1.56	8 »	0.14	»
4	NEDER-RHIJN.	*Arnhem,*	+ 7.81	+ 0 90	8 »	0.07	»
4	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort,*	+ 8.32	+ 0.95	8 »	0.10	»
3	BOVEN-MAAS	*Maastricht,* (brug)	+ 43.33	+ 1.13	8 »	0.42	»
3		*Maastricht,* (hoofdsluis)	+ 42.97	»	8 »	0.57	»
4		*Grave,*	+ 6.42	+ 1.57	8 »	0.56	»
4	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0 38	»	9 u. 45 m.	»	0.6[illegible]
		Brielle L. W.	— 0.70	»	5 u. 45 m.	»	0.1[illegible]

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 17 van het BIJBLAD II, bevattende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting van 5 November jl.

PROGRAMMA *voor het jaar* 1859.

Bestuurders van het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst hebben in hunne najaarsvergadering van [illegible] September en volgende dagen uitspraak gedaan over zes bij hen ingekomen antwoorden. Zij begonnen dien arbeid met drie verhandelingen over de volgende prijsvraag: » Vermits het als resultaat der nieuwe kritische nasporingen mag worden aangenomen, dat het Evangelie van Mattheus in zijnen tegenwoordigen vorm niet beantwoordt aan de Λόγια waarvan de Presbyter Johannes, volgens Papias bij Eusebius (H[illegible] Eccles. Lib. III. Cap. 39), gewag maakt, zoo vraagt het Genootschap eene verhandeling, waarin de verhouding van dat Evangelie tot de Λόγια op waarschijnlijke gronden wordt aangewezen en tevens de re[illegible] worden vastgesteld, naar welke men de vroegere en latere bestanddeelen in hetzelve te onderscheiden hebbe." De eene dezer verhandelingen was eene Fransche met de zinspreuk: Consuetudo sine veritate [illegible] De tweede was insgelijks eene Fransche met de zinspreuk: [illegible] ΓΝΩΣΕΩΣ ΜΗΤΗΡ. De derde was eene Hoogduitsche met de zinspreuk: Divide et impera.

Ofschoon nu de eerstgenoemde ten deele van veronderstellingen [illegible]gegaan, welke nog nader onderzocht behooren te worden, vonden [illegible]stuurders daarin zulk een meesterlijken arbeid, dat zij den schrijver met den uitgeloofden eereprijs meenden te moeten bekroonen en te[illegible] besloten zijn geschrift onder de werken des genootschaps op te nemen, zonder daarom ook aansprakelijk te willen zijn voor ieder door [illegible] uitgedrukt gevoelen. Na de opening van het naambriefje lazen zij: [illegible] Réville, Pasteur de l'Église Wallonne à Rotterdam. Aan de tweede hechtten zij die waarde, dat zij den schrijver den gewonen zilveren eerepenning toelegden, bijaldien hij hun zijnen naam gelieft te openbaren; terwijl zij zich volgens het programma geregtigd houden, om [illegible] zijn werk dat gebruik te maken, hetwelk zij mogen goedvinden. De

derde kwam hun voor ook wel eenigermate lofwaardig te zijn, maar toch zoo ver beneden de vorige te staan, dat zij zich verpligt achtten haar geheel ter zijde te leggen.

Vervolgens gingen bestuurders over om hun gevoelen te uiten over twee Nederduitsche geschriften, moetende strekken tot een godsdienstig leesboek, waarin eene redelijke en gemoedelijke denkwijze aangaande den inhoud van het Evangelie, tegenover eene dogmatisch-mystische rigting, naar de behoefte des tijds, helder in het licht wordt gesteld en ernstig aangeprezen. Doch omtrent het éene, met de zinspreuk: *Sat cito, si sat bene*, oordeelden bestuurders, dat het goede, hetwelk er in te vinden was, door het onvoldoende van den inhoud, het gebrekkige van den vorm en het gemeene van de aan verschillende personen in den mond gelegde taal zoo zeer overschaduwd werd, dat het in geene de minste aanmerking komen kon. Het andere, met de zinspreuk: *Zalig zijn de reinen van harten enz.*, achtten bestuurders in meer dan één opzigt beter, maar huns bedunkens had toch de schrijver zijn werk, noch door belangrijkheid van zaken, noch door behagelijkheid van stijl, noch door gemoedelijkheid van toon genoegzaam aanbevolen, om op bekroning te kunnen aanspraak maken.

Eindelijk kwamen bestuurders tot eene Nederduitsche verhandeling met de zinspreuk: Ἐκ μέρους γινώσκομεν op betreffende de vraag: Hoedanig was de voorstelling van Arius en zijne onderscheidene volgers aangaande den persoon van Christus? Welke vormen heeft het Arianisme in de dogmatiek van lateren tijd aangenomen? Hoe behoort eene onpartijdige exegetisch-dogmatische kritiek over dit gevoelen te oordeelen? Zij konden niet nalaten dan den schrijver in menig opzigt, zoo als wegens zijne belezenheid in vroegere en latere schriften, wegens de geleidelijke orde, die hij gevolgd was, en wegens de helderheid van vele door hem ontwikkelde denkbeelden, een hoogen lof toekennen, en toch moesten zij tot hun leedwezen 's mans arbeid onbekroond laten, niet slechts om de noodelooze en afmattende breedvoerigheid, waarmede hij de begrippen van anderen en zijne eigene gevoelens heeft voorgedragen, maar ook om de leemten, waaraan het historische deel der verhandeling lijdt, bijzonder waar het op pragmatieke beschouwing aankomt, en om het gemis van zelfstandig oordeel, hetwelk in het exegetisch-dogmatische deel op eene menigte van plaatsen gevonden wordt.

Nog eenmaal wordt, ter beantwoording vóór 15 December 1860, opgegeven de prijsstof:

Welken invloed heeft het miskennen van het zedelijk karakter en hoofddoel der Christelijke openbaring tot heden toe gehad op de voorstelling, toepassing en verdediging van haren inhoud, en welke verbetering kan daarin op dogmatisch, praktisch en apologetisch gebied thans worden aangebragt?

Ook worden er, vóór 1 September 1861, bij vernieuwing antwoorden ingewacht op de vragen:

I. Eene geschiedenis der leer aangaande de zedelijke vrijheid van den mensch, waarbij èn de gang van het wijsgeerig onderzoek, èn de inhoud van de schriften des Ouden en Nieuwen Verbonds, èn het gebruik, van het eene zoowel als van het andere onder de Christenen gemaakt, in aanmerking moeten genomen worden.

II. Eene beknopte geschiedenis van het materialisme tot op onzen leeftijd; een onderzoek naar de oorzaken, waaruit het verschijnsel te verklaren zij, dat dit materialisme zich vooral in onze dagen zoo zeer heeft uitgebreid; en eene aanwijzing van middelen om het met vrucht te bestrijden.

Bij het onderzoek naar de oorzaken wenscht het genootschap, dat inzonderheid op de eenzijdige beoefening der natuurkunde, der bespiegelende wijsbegeerte en der godgeleerdheid de aandacht gevestigd worde.

Het genootschap heeft besloten, ter beantwoording vóór 15 December 1860, de twee volgende prijsstoffen op te geven:

I. In hoe verre is het geloof aan den goddelijken oorsprong des Evangelies onafhankelijk van de resultaten der historisch-kritische wetenschap?

II. Welke gronden kunnen uit de beschouwing der menschelijke natuur ontleend worden voor het geloof aan onze persoonlijke onsterfelijkheid, en welke waarde is bepaaldelijk aan het Christendom ten aanzien van dat geloof toe te kennen?

Ook vraagt het genootschap, vóór 1 September 1861, eene historisch-kritische beschouwing van de beginselen en de daaraan verknochte hoofddenkbeelden van de dus genoemde Tubingsche school.

Op de voldoende beantwoording van al de bovenstaande prijsvragen wordt de verhoogde eerepenning van vier honderd gulden uitgeloofd, met vrijlating aan de schrijvers, om de waarde geheel of gedeeltelijk in geld te ontvangen.

Vóór 15 December dezes jaars worden antwoorden ingewacht op de vragen over het geschil der Evangelisten in de mededeeling der woorden en gesprekken van Jezus, het autoriteitsbeginsel en de kerkelijke tucht onder de Christenen. Vóór 1 September 1860 moeten antwoorden inkomen op de vragen over: de ontwikkeling en den invloed van het begrip der zonde, en: betrekkelijk eene oordeelkundige beschouwing van den inhoud des Talmuds.

Van de schrijvers, die naar den prijs dingen, wordt verwacht, dat zij hunnen naam niet opgeven, maar hunne verhandeling met eene zinspreuk voorzien en er een verzegeld briefje bijvoegen, hetwelk dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, en waarin hun naam en hunne woonplaats gemeld zijn. De verhandelingen moeten geschreven zijn in de Nederduitsche, de Latijnsche, de Fransche, of de Hoogduitsche taal en wel in deze met eene Romeinsche letter, dewijl het geschrevene met eene Hoogduitsche letter niet in aanmerking komt. Daarenboven achten bestuurders het noodig aan de schrijvers op nieuw onder het oog te brengen, dat zij er groote waarde aan hechten, zoo de stukken, die hun worden toegezonden, zich door beknoptheid aanbevelen. Ook voelen zij zich genoopt op duidelijk schrift aan te dringen, met herinnering, dat het onduidelijk geschrevene ter zijde zal worden gelegd. Voorts moeten de verhandelingen, met eene bij het genootschap onbekende hand geschreven, vrachtvrij gezonden worden aan den medebestuurder en secretaris des genootschaps, W. A. van Hengel, theol. doct. en prof. te Leyden.

Het zij ook op nieuw ter waarschuwing herinnerd, dat men zijne ingezonden verhandelingen, noch afzonderlijk, noch in eenig ander werk, zal mogen uitgeven, zonder bewilliging der bestuurders van het genootschap.

Het genootschap behoudt aan zich het regt, om naar goedvinden, ten algemeenen nutte, gebruik te maken van al de ingekomen verhandelingen, en dezelve, schoon er de prijs niet aan is toegewezen, ten deele gemeen te maken, hetzij alleen met bijvoeging der zinspreuken, door de schrijvers gebruikt, hetzij ook met uitdrukking van hunne namen, indien zij, daartoe verzocht zijnde, die gelieven te openbaren.

Eindelijk wordt herinnerd, dat geene ingezonden verhandelingen door de schrijvers kunnen worden terugbekomen, maar dat bestuurders daarvan eene kopij bezorgen zullen, wanneer zulks door de schrijvers, onder opgave van adres en waarborg der onkosten, bij hen zal zijn aangevraagd.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 10den November 1859, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De gewone Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag, den 8sten dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 5den November 1859.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Openbare Aanbesteding, onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 34 perceelen, van:

45000	Ned. pd.	Zweedsch Staafijzer;
71300	»	Staafijzer;
1650	»	Plaatijzer;
770	»	Hardings Bandijzer en IJzerdraad;
200000	»	Gietijzer;
950	»	Koperen Spijkers en Nagels;
525	»	Plaat-, Soldeer-, Koper en Koperdraad;
77000	»	Staaf en Pletlood;
150	»	Soldeerlood en Tin;
2000	»	Zink in Bladen;
8075	Bladen	enkel en dubbel Blik;
1970	Ned. pd.	Staal;
36390	»	Spijkers;
26000	»	Wormnagels;
22200	»	Loodwit.

Diverse Verwwaren.

51000	Ned. kan	Lijnolie;
450	»	Traan;
14200	Ned. pd.	Pik;
17000	Ned. el	Hollandsch Zeildoek;
23000	»	» Karldoek;
1100	»	Spring Zeildoek;
5000	»	Presenningdoek;
6000	»	Kardoessaai;
10200	»	Vlaggedoek.

Divers Borstelwerk.

7900	Stuks	Witte en Groene Glasruiten;
500	»	Glazen Dakpannen;
1150	»	Riemen en Hoosvaten;
7335	»	Schoppen, Spaden enz.;
2300	»	Messen.

Divers Touw en Garen.

Divers Linnen en Kemelsgaren.

705	Riem	Papier;
6000000	Stuks	Metselsteenen;
6969	»	Vijlen;
8920	Ned. pd.	Compositie-huidspijkers;
40	»	Draadnagels;
1000	»	Compositie gewone Spijkers.

De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, en voorts op elken werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, te Amsterdam, en van hare Agenten, te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden en Middelburg, alwaar de Inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn, welke op Donderdag 17 November eerstkomende, des middags ten 12 ure, vrachtvrij moeten ingeleverd worden aan het lokaal der Maatschappij, te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam, 5 November 1859.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** In het jaar 18 honderd negen en vijftig, den derden November, ten verzoeke van *Henriette Geertruida Elisabeth Hammecher*, echtgenoot van *Lambertus Versteeg*, zonder beroep, thans wonende te Haarlem, bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den vier en twintigsten October 18 honderd negen en vijftig geadmitteerd om gratis te procederen, zoo tot het verklaren van het Vermoedelijk Overgelijden van dezen haren echtgenoot, als tot het bekomen van vergunning voor zich zelve om een ander huwelijk aan te gaan, tot deze domicilie kiezende en occuperende bij den daartoe aan haar toegevoegden Procureur *François Ruychaver*, wonende aan de Wijnhaven, wijk 2, n°. 219, te Rotterdam; en uit krachte van het verlof, bij het evengemelde Vonnis aan haar verleend,

heb ik *Jacob Voorrips*, beëedigd Deurwaarder bij gemelde Regtbank, wonende te Rotterdam aan de Delftsche Vaart, wijk 6, n°. 341, voor de *eerste maal* Gedagvaard:

Lambertus Versteeg voornoemd, laatst gewoond hebbende te Rotterdam, met wien zij aldaar is gehuwd en gewoond heeft, en die op den zeven en twintigsten Februarij 18 honderd zes en veertig hunne toenmalige gemeenschappelijke woning aldaar heeft verlaten, zonder dat sedert dien tijd ooit meer iets van hem is vernomen,

Omme op den termijn van drie maanden en alzoo op Maandag den dertienden Februarij 18 honderd zestig, des voormiddags ten elf ure, in persoon te verschijnen ter Rolle van meergemelde Regtbank, gehouden wordende in het Geregtsgebouw aan het Haagsche Veer te Rotterdam, of wel aldaar iemand voor hem te doen opkomen, die van zijn aanwezen behoorlijk doet blijken, zullende bij niet-verschijning verlof tot eene tweede openbare Dagvaarding worden gevraagd.

En heb ik Deurwaarder de tegenwoordige openbare Dagvaarding gedaan op de wijze bij de Wet voorgeschreven, en is alzoo een afschrift daarvan aangeplakt zoo aan de voorname deur van de vergaderplaats der voornoemde Regtbank, als aan het Huis der Gemeente te Rotterdam, waar de Gedaagde zijne woonplaats had, terwijl een ander afschrift door mij is gelaten aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij meergemelde Regtbank, doende daartoe mijn Exploit aan het Parquet en sprekende aldaar met den Heer Mr. *J. H. W. Swellengrebel*, die het oorspronkelijke dezes voor *gezien* heeft geteekend, zullende daar te boven nog een afschrift dezes worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant* en in de *Rotterdamsche Courant*, als daartoe door de Regtbank aangewezen.

De kosten voor mij Deurwaarder zijn in debet twee gulden vijf en zeventig cents.

J. Voorrips, *Deurwaarder*.

Gezien door Ons Officier van Justitie, heden 3 November 1859. (Get.) *Swellengrebel*.

[Kosteloos.]

** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Utrecht, van 26 October 1859, is *Adriana Gerardina de Vries*, buiten beroep, wonende aldaar, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

De Procureur voor den Verzoeker occuperende,
Mr. D. J. H. van Eeden.

[Kosteloos.]

** Bij acte van 1 November 1859, verleden voor den Notaris mr. *A. F. Sifflé* en getuigen te Middelburg, behoorlijk geregistreerd, hebben de heeren *Boudewijn Anthony Fokker*, fabrikant en koopman, *Marinus Cornelis Jeras*, boekhouder, en *Adriaan Jan Isebree Boom*, zonder beroep, allen wonende te Middelburg, doch de laatste gedomicilieerd te Zierikzee, en als minderjarig tot het uitoefenen van het bedrijf van reeder van schepen en het drijven van reederijhandel, voorzien van handligting door den heer kantonregter te Zierikzee bij acte van 24 October 1859, behoorlijk geregistreerd, aangegaan eene vennootschap tot Reederij van Schepen en drijven van Handel, onder de firma van *Boom en Compagnie*, gevestigd te Middelburg en aangevangen gezegden eersten November voor onbepaalden tijd.

Alle handelingen betrekkelijk de vennootschap zijn voor al de leden der firma hoofdelijk verbindend, met uitzondering van ter leen nemen of geven van gelden, hetgeen slechts met gemeenschappelijke toestemming zal mogen geschieden, blijkbaar uit onderteekening van ieder lid met zijnen naam, onder bijvoeging van dien der firma.

In geval van overlijden van een der Vennooten, zullen de overblijvende Vennooten het regt hebben de firma te behouden en de zaken voort te zetten, en zal de vordering der erfgenamen wegens het aandeel des overledenen worden gerekend te zijn zoo veel als de balans over het voorafgaand jaar zal aanwijzen, met bijvoeging van een interest van den eersten Januarij vóór tot op den dag des overlijdens, naar rato van vijf ten honderd in het jaar; zoodat de voormelde vordering noch zal gebaat worden noch zal lijden door de voor- of nadeelen van het jaar, waarin het overlijden plaats heeft, als vervangen wordende door gemelden intrest over dat niet afgeloopen jaar.

ONBEHEERDE NALATENSCHAP.

De Erfgenamen of Belanghebbenden, mitsgaders zij die eenige papieren onder zich hebben, behoorende tot de onbeheerde Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw *Johanna Antonia Brinkman*, Wed. van den Heer *Pierre van der Kley*, in leven gewoond hebbende te Utrecht en aldaar overleden, gelieven daarvan opgave te doen ten Kantore van den Curator

Mr. A. M. C. H. Kock, *Advocaat*.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Zaturdag 5 November 1859.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	63⅞	64⅛	63⅞
Dito dito	3	—	—	—
Dito dito	4	97½	—	—
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	126½	—	—
Belgie. Bij Rothschild	2½	—	—	—
Rusl. Bij Hope en C°. 1798 en 1816	5	103⅞	—	—
Dito 1828–1829	5	—	—	—
Dito 1840	4	80 11/16	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito 1854	5	89½	—	—
Dito 1855	5	99 9/16	99¾	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% dito	1¾	31 11/16	—	—
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	41	41⅛	—
Portug. Te Lond.	3	43 5/16	—	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	54	54⅛	—
Dito Zilv. Nation.	5	57 15/16	58⅛	—
Dito Zilver 1849–1854	5	73¼	—	—
Dito 1847–1852	2½	28¾	—	—
Mexico. Londen	3	—	—	—
Grenada id.	2¾	—	—	—
Venezuela id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	96⅛
Mexico			—
Spanje	3		—
Dito	1⅓		—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	56⅞
Nat. Metalliek	5		60⅞
Binnenl. Spanje	3		—
Spanje	1¾		—
Credit Prost.			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	69.90
Fr. Créd. Mob.			780
Binnenl. Spanje	3		42
Spanje	1¾		—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	—
Mem Nationaal			—
Wissel Londen			—

Van Weenen is geene notering ontvangen.

STAAT van de voornaamste Katoenen Goederen, waarvoor ter verzending naar Nederlandsch Indie, gedurende de maand October 1859, Certificaten van Oorsprong bij het Departement van Kolonien zijn geviseerd.

Ongebleekte en Gebleekte Goederen.

Uitgezonden door	Madapollams 4/4	Madapollams 9/8	Madapollams 5/4	Madapollams 6/4	Madapollams 6½/4	Madapollams 7/4	Madapollams 8/4	Calicots 4/4	Calicots 9/8	Calicots 5/4	Calicots 6/4	Calicots 6½/4	Calicots 7/4	Calicots 8/4
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	450	2650	12750	27850	200	4725	200	»	»	8120	18270	»	2750	»

Uitgezonden door	Shirtings ongebleekte 5/4	Shirtings ongebleekte 6/4	Shirtings ongebleekte 7/4	Shirtings gebleekte 5/4	Shirtings gebleekte 6/4	Shirtings gebleekte 7/4	Witte gewerkte Shirtings.	Drillings.	Longcloths.	Cambrics.	Diemets.	Marseilles.	Oogjesgoed.	Tafel- en Servetgoed.	Tafel- en Servetgoed.	Zakken.	Molton dekens.	Twils.	Handdoekengoed.
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stellen.	Stuks.	Stuks.	Stukk.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	250	500	»	1278	4155	»	»	7881	»	»	917	150	»	6 (*)	5	55300	8332	50	1023

(*) Bovendien 1786 servetten.

Adrianopel-roode Goederen. / Gedrukte Goederen.

Uitgezonden door	Garen.	Garen.	Garen.	Effen rood stukgoed.	Effen roode gewerkte Shirtings.	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Tjindies.	Spreijen.	Doeken.
	Pikols.	Wrongen.	Ponden.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	110	»	»	3640	»	»	»	»	»	»	»	»

Uitgezonden door	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Tjindies.	Kembings.	Spreijen.	Doeken.
	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	1700	1055 10/20	1497 14/20	685	»	»	»	1350 3/14

Geverwde Goederen. / Weefgoederen.

Uitgezonden door	Garen.	Garen.	Blaauwe Drillings.	Salemporis.	Effen zwart stukgoed.	Effen Oranje stukgoed.	Diverse kleuren stukgoed.	Zwarte Drillings.
	Pikols.	Wrongen.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.
de Ned. Handel-Maatschappij.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
den partic. Hand.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Uitgezonden door	Nicanias.	Grove Cotonetten.	Ginghams.	Japansch Linnen.	Broekenstoffen.	Breede Sarongs.	Bogginesche Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Doeken.	Taffachelassen.	Beddetijk.
	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Stukken.	Stukken.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.